

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se
filip.vestling@regeringskansliet.se

E.ON Sverige AB (Publ)

Charlotta Klintberg
Tel. 072 505 15 30
Charlotta.klintberg@eon.se

REMISSVAR

Malmö 2019-10-25

E.ON Sverige AB – yttrande avseende betänkandet "Moderna tillståndsprocesser för elnät (SOU 2019:30)", dnr. I2019/01809 /E.

E.ON Sverige AB (E.ON) har valt att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Allmänt

E.ON ställer sig bakom Energiöverenskommelsen och målsättningen att energisystemet år 2040 ska ha 100 procent förnybar elproduktion. Elnätet är en samhällsviktig infrastruktur och har en avgörande roll i att skapa de förutsättningar som behövs för omställningen mot ett helt förnybart elsystem. Samtidigt tar det idag lång tid att bygga ut elnätet med nya överföringsledningar, vilket framförallt beror på en komplex och lång tillståndsprocess, långa handläggningstider för ledningsrätt samt efterföljande överklaganden i domstol.

E.ON anser att de finns många bra förslag i utredningen som bidrar till ett moderniserat, förenklat och förbättrat elnätsregelverk. Däremot är de förslag som presenterats inte tillräckliga för att verkligen leda till minskade tider för tillståndsgivning kopplat till högre spänningsnivåer (130 kV och stamnät) och det är framförallt överföringsledningar på de spänningsnivåerna som idag krävs för att lösa kapacitetsbristen som uppstår på allt fler platser i Sverige.

En starkt fördröjande faktor av tillståndsprocessen är idag att hela koncessionsprocessen i praktiken måste vara klar innan arbetet med ledningsrätt kan påbörjas. Ledtiderna i tillståndsprocessen kan minska om Lantmäteriet får bevilja tillträde till förundersökning för ledningsrätt innan Energimarknadsinspektionen

Bankgiro: 5395-9821
PlusGiro: 604148-7
Org.Nr: 556006-8420
Säte: Malmö

(nätmyndigheten) beviljat koncessionen. Arbetet skulle även kunna effektiviseras genom en bättre samordning mellan de två myndigheterna. Koncessionsärendet och ledningsförrättningen bör kunna ligga delvis omlott och genomföras parallellt. Därmed skulle ledningsbygget komma igång betydligt tidigare efter att koncessionsbeslutet vunnit laga kraft. En parallell process skulle dessutom vara bättre för berörda markägare som idag belastas med två långa och separata tillståndsprocesser.

Det är viktigt att det finns tillräckligt med resurser hos både Energimarknadsinspektionen och Lantmäteriet för att hantera ärendena. Exempelvis är Lantmäteriet idag hårt belastat och det finns ett krav på förtur för bredbandsutbyggnad samt att den processen endast får ta 4 månader. Andra ärenden har idag både en lång väntetid innan de påbörjas och en lång handläggningstid. Det är exempelvis inte ovanligt att det tar ett år innan Lantmäteriet har utsett en handläggare. Elnätet är en samhällsviktig infrastruktur som är nödvändig för att kunna ansluta nya förnybara produktionskällor och elintensiva industrier såsom vindkraftsparker och datacenter, vilket ökar behovet av att snabbt kunna erbjuda nyanslutningar. Därför bör det även finnas ett krav på maximal tidsåtgång för förrättningshandläggningen för elledning.

För att ett koncessionsbeslut ska kunna vinna laga kraft är det viktigt att säkerställa principer för kungörelse av beslut. E.ONs bedömning är att denna fråga inte behandlas i utredningen, trots att frågan behandlades ingående i utredningen av ny elmarknadslag. Att ett koncessionsbeslut inte vinner laga kraft gentemot de som berörs av beslutet utgör idag en stor osäkerhet. Idag kan ledningens giltighet ifrågasättas när som helst med följderna att beslutade investeringar fördröjs och riskerar därmed att senarelägga viktiga investeringar som är nödvändig för energiomställningen. Fördröjningen kan även medföra att exempelvis vindkrafts-exploatörers tillstånd hinner gå ut och att deras investering därmed försenas eller i värsta fall helt uteblir. Utöver osäkerhet som finns kring nätbolags och exploatörers investeringar finns det bestämmelser i ellagen som förutsätter att nätkoncessionen har vunnit laga kraft.

E.ON har i tillägg till ovanstående följande specifika synpunkter uppdelat på de olika kapitlen i utredningen. Kopplat till kapitel 5.5 "Reglerna om markåtkomst och ledningsrätt bör ändras för att förkorta processen" har vi även tagit fram ett detaljerat förslag med tillhörande lagtext (som finns beskrivet i bilaga 1). För övriga frågor hänvisar vi till Energiföretagens remissvar.

Specifika synpunkter

4.3.1 Översyn av de generella undantagen från koncessionsplikt

E.ON anser att det behöver tillsättas en utredning som specifikt analyserar hur icke koncessionspliktiga nät (IKN) är förenliga med "slutna distributionssystem" (artikel 38 i det reviderade elmarknadsdirektivet), innan det införs nya undantag från koncessionsplikt eller andra övergripande förändringar såsom att ge nätmyndigheten bemyndigande att i föreskrifter fastställa undantag från kravet på nätkoncession. Vi anser att det är viktigt att alla kunder har samma rättigheter och därför bör samma krav ställas vid byggnation och drift av alla nät över 1 kV och samma skyldigheter gälla den som överför el för annans räkning i nät över denna spänningsnivå oavsett aktör. IKN bör även fortsättningsvis omfatta interna nät i fastigheter. Det kan vara andra nätföretag än den som har områdeskoncession som bygger, äger och driver elnäten, exempelvis inom en industripark, men alla elnät ska omfattas av samma skyldigheter i ellagen (med undantag för interna nät i fastigheter).

Utökat undantag för produktionsnät

E.ON anser att utredningens förslag om ett utökat undantag för produktionsnät behöver förtydligas med en definition av vad som utgör ett avgränsat område. Redan idag är regelverket svårtolkat för nätägare och exploatörer som bygger IKN inom exempelvis vindkraftsparker.

Nytt undantag för delning av energi

E.ON anser inte att det bör införas ett nytt undantag från koncessionsplikten för ett internt lågspänningsnät i syfte att dela energi mellan byggnader och anläggningar. Vi anser att den primära drivkraften för att bygga egna nät är nyttja undantaget från skatteplikt för energiskatt på egenproducerad el. Det är inte samhällsekonomiskt att bygga upp parallella nätinfrastukturer. Därför bör det istället införas en flexiblare reglering av energibeskattnings som på ett bättre sätt möjliggör delning av lokalproducerad el över det nät som koncessionsinnehavaren är innehavare till. E.ON anser att frågan bör utredas närmare och att det behövs en bättre konsekvensanalys.

Utökat och förenklat undantag för fordons eller en trafikleds elbehov

E.ON stödjer utredningens förslag att utvidga och förenkla undantaget för fordon och en trafikleds elbehov. Vi ser att exempelvis elvägar kan ha en stor potential att bidra till att minska klimatpåverkan från tung trafik och behovet att snabbt kunna bygga upp en fungerande infrastruktur. Eftersom en trafikled passerar många olika områdeskoncessioner anser vi att det är lämpligt att interna nät bör få byggas eller användas utan tillstånd inom eller i omedelbar närhet till trafikleden för att tillgodose elbehovet hos fordon eller trafikleden med tillhörande anläggningar.

Nytt undantag för lokalkraftförsörjning

E.ON anser utredningens förslag är otydligt och vi föreslår följande justering:

Ett internt nät får byggas eller användas utan tillstånd för överföring av lokalkraft mellan närliggande **angränsande** produktions- och överföringsanläggningar.

4.4.2 Mätning i uttags- eller inmatningspunkt när flödet redan är mätt

E.ON anser att förslaget är otydligt och att ansvarsförhållandet mellan innehavaren av IKN och nätägaren måste förtydligas. Vi anser att nätägare ska vara ansvarig för mätning, avräkning och rapportering av energiflödena i sina leveranspunkter, och att det är ägaren av IKN-nät som ska mäta, avräkna och rapportera interna mätpunkter (både uttags- och inmatningspunkter).

4.4.3 Kraven på leveranssäkerhet bör ändras i vissa fall

E.ON stödjer utredningens förslag att kraven på leveranssäkerhet i föreskrifter inte bör utformas som ett strängare krav på avbrottstid på uttagspunktsnivå än vad som följer av ellagen.

För att minska på ledtiderna och kostnaderna för nätanslutningen väjer allt fler kunder idag att bygga egna IKN. Det ökar risken för en uppbyggnad av parallell nätinфраstruktur vilket inte är samhällsekonomiskt. Nätägare som har områdeskoncession kan optimera ny nätinфраstruktur utifrån kapacitetsbehoven sett ur ett långsiktigt samhällsperspektiv, men områdeskoncessionen medför även att elnätsföretagen har omfattande skyldigheter kopplat till anslutning av kunder, exempelvis krav på redundans för att klara funktionskraven. Genom att ta bort funktionskraven kan nätägarna erbjuda snabbare och attraktiva nätanslutningar till kunder, och därmed undvika att kunderna bygger en parallell nätinфраstruktur.

4.5.1 Möjligheter till ändring, justering och omprövning av nätkoncession för linje

E.ON är generellt positiva till de förslag som utredningen lagt fram avseende möjligheterna till att göra mindre ändringar av koncessioner och att prövningen anpassas till ändringens omfattning.

Ändring av nätkoncession för linje

E.ON bedömer att det nya förslaget avseende "ändring av koncession" inte har några omedelbara fördelar jämfört med att söka ny koncession om nätägaren avser att göra en ändring av en delsträcka. De hänvisningar som görs i föreslagna 2 kap. 15 m § innebär att utredningsförfarandet för ändring motsvarar det som gäller för en helt ny koncession, men med nackdelen att någon ny skyddstid inte gäller. Däremot ser E.ON fördelar om ändringen avser spänningshöjning då alternativet idag är att söka en ny koncession.

Justering av nätkoncession för linje

E.ONs anser att det är bra att utredningen föreslår ett förenklat förfarande vid en "justering utan miljöpåverkan av betydelse". Om mindre ändringar görs bör det i många fall också vara med begränsad miljöpåverkan.

Vi anser även att det finns ett behov av att förenkla förfarande av en justering som kan ha en ny miljöpåverkan av betydelse. Vid en påverkan som väsentligt kan ändra naturmiljön är nätägaren skyldig att samråda med länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Då eventuell miljöpåverkan hanteras genom länsstyrelsen anser vi att det bör vara tillräckligt med anmälan till nätmyndigheten.

E.ON vill även poängtera att många mindre ändringar idag utförs inom ramen för befintlig koncession och att det är viktigt att denna möjlighet kvarstår även när möjligheten till justering tillkommer.

4.5.2 Möjlighet att överlåta delvis, sammanlägga och dela nät-koncessioner

De gränsjusteringar som idag sker mellan olika nätägare är vanligt förekommande och ett välfungerande sätt att optimera nätstrukturen. E.ON anser att förslaget att ta bort 2 kap. 12 § och att det istället blir 2 kap. 16 § som reglerar frågan om gränsdragningen medför en otydlighet jämfört med dagens förfarande. Det finns därför ett behov av att vidareutveckla frågan i förarbetena och därmed förtydliga den översiktliga formuleringen i 2 kap. 16.

5.4 Möjligheten att bygga ledningar med stöd av nätkoncession för område bör utökas

E.ON anser att det är positivt att utredningen föreslår en möjlighet för att fler ledningar ska kunna byggas inom områdeskoncession. Vi anser att förslaget har potential att åstadkomma kortare processer för att bygga ledningar upp till och med 70 kV. Vi vill dock poängtera att det framförallt är överföringsledningar på de högre spänningsnivåerna (130 kV och stamnät) som idag krävs för att lösa kapacitetsbristen som uppstår på allt fler platser i Sverige.

Vår bedömning är också att förslaget kommer att leda till en ökad arbetsbelastning hos Lantmäteriet. Detta då andelen ledningsrättsärenden som ska avgöras utan stöd av föregående lämplighets- och lokaliseringsprövning hos nätmyndigheten kommer att öka.

Vi anser också att det otydligt hur bildandet av de så kallade regionnåtsområdena ska lösas i praktiken. Det behöver bli tydligare hur avvägningen mellan den sökandes och andra nätbolags intressen ska viktas.

5.5 Reglerna om markåtkomst och ledningsrätt bör ändras för att förkorta processen

E.ONs bedömning är att ledtiderna i tillståndsprocessen kan minska avsevärt om Lantmäteriet får bevilja tillträde till förundersökning för ledningsrätt innan Nätmyndigheten beviljat koncessionen. Vi har tagit fram ett detaljerat förslag med tillhörande lagtext som beskrivs i bilaga 1.

Kapitel 7.2 – Ändrade regler för samredovisning

E.ON stödjer utredningens förslag att ta bort kravet på geografisk närhet för samlad redovisning av lokalnätsområden.

Kapitel 8.2 - Nätnivåer

E.ON stödjer utredningens förslag att behålla den nuvarande spänningsgränsen för transmissionsnätet. Regionnätet har idag en viktig funktion genom att möjliggöra anslutning av större produktionskällor och elintensiva industrier samtidigt som det kan användas för att balansera olika lokala energisystem.

Kapitel 9.2 – Övergångsbestämmelser

E.ON anser att tidpunkten för de ändrade reglerna för samredovisning bör tidigareläggas till halvårsskiftet 2020. Därmed kan det bättre samordnas med de prisjusteringar som följer av den kommande elnätsregleringsperioden 2020-2023.

Med vänlig hälsning,

E.ON Sverige AB
Sustainability and Corporate Affairs

Karin Jönsson
Energy Policy Manager

E.ON Energidistribution AB
Strategy & Business Development

Charlotta Klintberg
Policy Advisor
(på uppdrag av E.ON Sverige AB)

Bilaga 1 – E.ONs synpunkter och förslag beträffande avsnitt 5.5 – ”Reglerna om markåtkomst och ledningsrätt bör ändras för att förkorta processen”

Utredningen ger i avsnitt 5.5 en bra beskrivning av problemen med mycket stor sammanlagd tidsåtgång för koncessionsärendets handläggning och för markåtkomst genom ledningsrätt. E.ON delar uppfattningen om behoven av effektivisering, om var problemen finns och var inbesparingar av tid skulle kunna göras. Utredningens förslag är dock, enligt E.ON:s uppfattning, tyvärr inte tillräckliga för att uppnå önskad effekt.

Särskilt tillträde för markundersökning, detaljprojektering m.m.

Behovet av tillträde för markundersökning m.m. i samband med ledningsrättsförrättningar har ökat under senare tid då Lantmäteriet är allt mindre benäget att hantera ledningsrättsförrättningar som s.k. preliminärfråga, d.v.s. att ledningsrättsbeslutet meddelas som separat åtgärd först varefter ledningen byggs och därefter meddelas ersättningsbeslut och avslutas förrättningen. Hanteras förrättningen som preliminärfråga finns ofta möjlighet att göra mindre justeringar av den beslutade ledningens sträckning till den faktiskt utförda inom förrättningens ram innan förrättningen avslutas. Sådana mindre justeringar sker inte sällan för att tillgodose önskemål från markägarna. Dessutom ställer Lantmäteriet allt högre krav på detaljerad beskrivning av ledningens utförande, stolpplaceringar m.m. i ledningsrättsbeslutet. Detta gör sammantaget att behovet av att utföra markundersökningar i förväg har ökat.

Utredningen föreslår i princip ingen förändring vad gäller möjligheten till särskilt tillträde för markundersökning, detaljprojektering m.m. Utredningen föreslår att det direkt i ellagen ska framgå att sådant tillträde, på samma sätt som idag, ska kunna erhållas genom länsstyrelsen. Utredningens förslag innebär endast ett förtydligande och undanröjande av eventuell osäkerhet vad gäller möjligheten att via länsstyrelsen kunna få sådant tillträde beträffande koncessionspliktiga ledningar. Vi menar att detta inte kommer att innebära några som helst förenklade eller tidsbesparande möjligheter att få tillträde för markundersökning m.m. Fortfarande ska en från ärendet i övrigt helt fristående myndighet inleda ett ärende, sätta sig in i detta och göra eventuella utredningar innan beslut kan fattas. Fortfarande ska eventuella tvistiga frågor om ersättning till markägarna hänvisas till mark- och miljödomstolen, ytterligare en instans som ska sätta sig in i ärendet.

E.ON menar att prövningen om tillträde för markundersökning m.m. av effektivitets- och tidsbesparingskäl bör göras av en myndighet som redan handlägger ärendet i övrigt. Om möjligheten till parallell handläggning hos nätmyndigheten och Lantmäteriet förbättras, som föreslås nedan, bör frågan om tillträde för markundersökning hanteras av någon av dem. Möjligheten till tillträde för markundersökning kommer ärendet tillgodo både vad gäller koncessionsbeslutets redovisning av ledningssträckningen och ledningsbeslutets redovisning av upplåtet utrymme i ledningsrättsförrättningen.

E.ON menar i första hand att det inom ramen för en ledningsrättsförrättning ska kunna gå att få ett beslut om tillträde för markundersökning m.m. Denna möjlighet bör inte begränsas till enbart elledningar. Vi ser behovet av denna möjlighet för alla ledningsslag som omfattas av

ledningsrättslagen. Därför bör en bestämmelse om möjlighet att meddela beslut om tillträde för markundersökning m.m. införas i ledningsrättslagen.

Vi ser flera fördelar med en sådan möjlighet. För linjekoncessionspliktiga ledningar skulle Lantmäteriets beslut om tillträde för markundersökning m.m. på ett tidigt stadium göra det möjligt att få fram ett mer detaljerat underlag om ledningens sträckning och utförande. Detta innebär att sökanden bättre kan precisera sitt val av den sträckning man vill ha prövad och därmed får även koncessionsärendets fortsatta handläggning ett bättre underlag. Det slutliga koncessionsbeslutet kan därmed också bli mer detaljerat. För ledningar som inte kräver linjekoncession får lantmätaren ett bättre, mer preciserat underlag för beslut om ledningsrätt. För dessa ledningar pågår i regel inget ärende hos nätmyndigheten.

För att kunna meddela beslut om tillträde för markundersökning m.m. måste Lantmäteriet först avgöra vilka fastigheter som ska beröras av beslutet, ta fram en sakägarförteckning och redovisa aktuellt område på en karta. Därmed är en väsentlig del i förrättningshandläggningen utförd. När så småningom förrättningshandläggningen fortsätter är de inledande momenten i förrättningen redan genomförda.

Vi ser även en fördel i att låta Lantmäteriet hantera både frågan om tillträde för markundersökning m.m. och frågan om ersättning till följd av tillträdet, istället för att frågan om tillträde hanteras av länsstyrelsen och frågan om ersättning av mark- och miljödomstolen. Lantmäteriet har erfarenhet, kompetens och verktyg att hantera både tillträdesfrågor och frågor om ersättning. Dessutom är det Lantmäteriet som ska handlägga resten av ledningsrättsförrättningen.

I andra hand anser E.ON att beslut om tillträde för markundersökning m.m. ska kunna meddelas av nätmyndigheten. Även då vinnns fördelen att frågan hamnar hos en myndighet som redan handlägger ärendet i övrigt. Däremot finns i dagsläget inte kompetens inom nätmyndigheten att hantera ersättningsfrågor till följd av tillträdet. Sådana frågor får då hanteras av mark- och miljödomstolen. Likaså begränsas möjligheten till tillträde för markundersökning m.m. till enbart elledningar och inte ledningar av annat slag.

I ett beslut om tillträde för markundersökning m.m. bör anges vilka åtgärder som får vidtas inom berörda fastigheter. Det kan t.ex. vara av betydelse att få fälla träd på stolpplatser. Det är värdefullt att i förarbetena ge exempel på vilka åtgärder som ska få utföras inom berörda fastigheter med stöd av ett beslut om tillträde för markundersökning m.m.

I ett beslut om tillträde för markundersökning m.m. bör kunna förordnas att om säkerhet ställs hos länsstyrelsen får tillträde ske även om beslutet om tillträde överklagas.

Det är angeläget att en fråga om tillträde för markundersökning m.m. kan hanteras med prioritet av Lantmäteriet eller alternativt nätmyndigheten.

Förslag:

Ledningsrättslagen, nya paragrafer:

x §

Vid en ledningsrättsförrättning får meddelas beslut om särskilt tillträde till en fastighet för detaljprojektering och den markundersökning som krävs för att kunna precisera ledningssträckningen.

I en trädgård, park eller liknande får träd eller buskar inte skadas eller fällas utan fastighetsägarens samtycke. Även i övrigt ska skada så långt möjligt undvikas.

Lantmäterimyndigheten får föreskriva att den tillträdande hos länsstyrelsen ställer säkerhet för framtida ersättningsanspråk innan tillträde sker. Om säkerhet ställs får lantmäterimyndigheten medge att tillträde får ske även om beslutet om tillträde överklagas. I fråga om sådan säkerhet äger 7 kap. 7 och 8 § expropriationslagen (1972:719) motsvarande tillämpning.

x+1 §

Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för att åtgärderna enligt x § ska kunna genomföras.

Ledningsrättslagen 13 § 1 st, ny lydelse:

I fråga om ersättning *för tillträde enligt x § samt* för upplåtelse och inlösen enligt 12 § eller en åtgärd enligt 12 a § tillämpas 4 kap. expropriationslagen (1972:712).

Inledande av ledningsrättsförrättning

Det är en stor olägenhet att en ledningsrättsförrättning i regel kan påbörjas först sedan beslut om nätkoncession för linje har vunnit laga kraft. Visserligen finns en möjlighet att efter medgivande från nätmyndigheten inleda en förrättning redan innan beslut om koncession meddelats, men som konstateras i utredningen så används denna möjlighet väldigt sällan. Det skulle vinnas stora fördelar om ledningsrättsförrättningen kunde påbörjas i ett tidigt stadium. Koncessionsärendet och ledningsrättsförrättningen bör kunna ligga delvis om lott och genomföras parallellt. Därmed skulle ledningsbygget komma igång betydligt tidigare efter att koncessionsbeslutet vunnit laga kraft.

En ledningsrättsförrättning innehåller flera olika delmoment, varav flera stycken utan vidare skulle kunna genomföras utan att "störa" koncessionsprocessen. Bland sådana moment finns upprättande av sakägarförteckning, utredningar om delägarförhållandena i samfälligheter, utredningar om vattenrättsliga förhållanden, påbörjande av underlag för förrättningskarta m.m. Ibland uppkommer behov av att genomföra s.k. fastighetsbestämning. En sådan åtgärd kan inte initieras av

ledningsägare utan att en ledningsrättsförrättning inletts. Vidare bör inom förrättningens ram kunna meddelas beslut om tillträde för markundersökning m.m. som föreslagits ovan.

Utredningen föreslår en ändring i ledningsrättslagen som ger nätmyndigheten möjlighet att i ett medgivande till lantmäterimyndigheten att inleda en ledningsrättsförrättning begränsa medgivandet till att endast avse vissa delar av förrättningen. Utredningens förhoppning är att dessa möjligheter till begränsat medgivande skulle göra nätmyndigheten mera benägen att medge att ledningsrättsförrättning inleds innan beslut om koncession fattats. E.ON tror inte att denna förändring kommer att innebära någon större skillnad i praktiken. E.ON anser inte att det finns någon anledning till att frågan om att få inleda en ledningsrättsförrättning ska behöva underställas nätmyndighetens prövning. Vi menar att det viktiga i sammanhanget är att beslut om ledningsrätt och tillträde inte ska kunna fattas innan beslut om koncession har fattats och vunnit laga kraft.

Vi förslår därför att ledningsrättslagen 17 § ändras till att få denna innebörd. Då lägger man avgörandet av om en förrättning kan påbörjas och om vilka åtgärder som kan genomföras hos Lantmäteriet istället. Därigenom kan "processen" inbesparas ett myndighetsbeslut. Det har i anslutning till utredningen framförts farhågor om att en sådan förändring skulle innebära en risk för dubbelprövning hos nätmyndigheten och Lantmäteriet, exempelvis avseende ledningens lokalisering. Denna farhåga anser vi vara obefogad. Fortfarande regleras ju ledningens lokalisering vid ledningsrättsförrättningen i ledningsrättslagen 11 § som föreskriver att "vad som i koncessionsbeslut eller eljest av den som meddelar koncession föreskrivits om ledningens framdragande skall lända till efterrättelse". Vidare har framförts farhågor om att en parallell hantering hos nätmyndigheten och Lantmäteriet skulle kunna innebära att samhällets ekonomiska och personella resurser inte nyttjas på bästa sätt. E.ON menar att då det alltid är sökanden som bekostar en ledningsrättsförrättning finns ett intresse hos denne att Lantmäteriets åtgärder begränsas till moment som behövs för och är till gagn för "processen" och inte till åtgärder som innebär att man på något sätt föregriper nätmyndighetens prövning. Det är viktigt att i förarbetena till lagändringen ge exempel på vilka åtgärder som kan utföras i förrättningen innan beslut om koncession har vunnit laga kraft.

I avsnitt 5.5.3 i utredningen påtalas vikten av kontakter mellan nätmyndigheten och Lantmäteriet. E.ON menar att det är av största vikt att berörda aktörer upprätthåller och utvecklar den ömsesidiga dialogen om "projektprocessen". Det är just i denna samverkan mellan nätmyndigheten och Lantmäteriet som det kan tydliggöras i vilken utsträckning koncessions- och ledningsrättshandläggningen kan utföras parallellt.

Förslag:

Ledningsrättslagen 17 §, ny lydelse:

Avser förrättning ledning för vilken koncession fordras *får ledningsbeslut inte meddelas förrän koncessionsbeslut vunnit laga kraft.*

Ett betydligt radikalare förslag som skulle inbespara ytterligare tid och som E.ON anser ordentligt bör utredas är möjligheten att till nätmyndigheten överföra befogenheter att inom ramen för

koncessionsärendet även fatta beslut om ledningsrätt och tillträde enligt ledningsrättslagen. Då skulle beslut om koncession, ledningsrätt och tillträde kunna fattas samtidigt och en väsentlig tidsbesparing uppnås. Det skulle också bli ett effektivare nyttjande av myndigheter och domstolar då det i huvudsak blir nätmyndigheten som sätter sig in i prövningen av ärendet och att det blir ett myndighetsbeslut som kan överklagas istället för två. Detta förutsätter att nätmyndigheten tillförs kompetens för att klara en sådan prövning. Övriga åtgärder med anledning av ledningsrätten bör genomföras av Lantmäteriet. Det avser framförallt prövningen av och beslut om ersättning.

Slutligen anser E.ON att elektriska starkströmsledningar för vilka koncession fordras ska jämföras med ledningar som ingår i ett elektroniskt kommunikationsnät för allmänt ändamål vad gäller tiden för meddelande av beslut enligt ledningsrättslagen 23 a §. Det finns inget godtagbart skäl till att bredbandsledningar ska få gå före elledningarna vid Lantmäteriets handläggning av ledningsrättsförrättningar. E.ON anser inte att det är en rimlig ståndpunkt att anse att tillgången till bredband är viktigare för samhället än tillgången till elnät. Dessa båda ledningsslag bör dela på Lantmäteriets resurser på lika villkor.